

Monumentnummer*: 518878

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 18 december 2001
Kadaster deel/nr 82821/108

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Budel-Dorplein Cranendonck Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Budel-Dorplein Nabij zinkfabriek

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Budel G 455

*Omschrijving***

Inleiding

De VILLA is in 1902 gebouwd te Budel-Dorplein, als onderdeel van het fabrieksdorp zoals dat vanaf 1892 werd opgezet door de gebroeders Dor ten behoeve van de door hen opgerichte zinkfabriek. De villa, gebouwd voor Maurice Dor, heeft kenmerken van de Chaletstijl.

Omschrijving

Het tweelaagse onderkelderde pand heeft een samengestelde plattegrond. De gevels zijn opgetrokken uit rode Belgische baksteen.

Op de samengestelde zadeldaken liggen leien in maasdekking. De plint is gepleisterd en bevat de getoogde kelderramen. De gevel wordt verder geleed door gepleisterde speklagen en lisenen met getand siermetselwerk in de zijgevels. Het linkergedeelte van de voorgevel heeft boven de tweedelige schuifvensters op begane grond en etage een plat dak, afgezet met een baksteen borstwering met siermetselwerk. Het tweede deel van de gevel steekt als een rechthoekig blok vooruit. Op de begane grond en de verdieping zijn er onder segmentbogen gekoppelde vensters. Het omlopende afgeplatte schilddak rust op bewerkte houten schoren. Aan de voorzijde zijn hiertussen kleine ramen geplaatst.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hiernaast volgt een smal inspringend deel, waar de paneeldeur met trap is geplaatst. De paneeldeur is geplaatst in een rondboogportiek en heeft een half rond bovenlicht met deelroede.

De deur is voorzien van een gietijzeren brievenbus waarop "lettres" staat. De trap heeft een bewerkte ijzeren leuning.

Boven de deur is er een kwartrond balkon met een sierijzeren balustrade. Een deur en een raam met florale glas-in-loodmotieven horen hierbij, boven bevindt zich een luifel met houten schoren.

Tenslotte volgt een zolderraam met kleine roeden. Het laatste deel van de voorgevel bestaat uit een vooruitspringend deel met op de begane grond een driezijdige erker. De trapeziumvormige onderzijde rust op een rechthoekig blok. Op de verdieping bevinden zich twee rondboogramen en in de topgevel nog één, gedrieën in een omlijstende nis geplaatst. Het zadeldak van de topgevel kraagt over en rust op een driepas van bewerkte houten schoren. Op de nok staat een piron.

De rechter zijgevel is blind. De linker zijgevel bestaat uit twee delen. Links is er een overkapte ingang via een trap, een getoogde deur en een schuifvenster. Onder het zadeldak bevindt zich nog een schuifvenster. Het rechtergedeelte bezit eveneens een trap die leidt naar een deur, rechts hiervan is een smal schuifvenster en vlak onder het platte dak is er een driedelig glas-in-loodraam.

De achtergevel bestaat uit drie delen: links een topgevel van twee traveeën, een middendeel en een rechterdeel, elk met een zadeldak, waarvan de laatste lager is aangezet. Het linker gedeelte heeft twee getoogde zesruits vensters en daarboven een rondboograam met kleine roedenverdeling. De baksteenindeling en de decoratie rondom de daklijst komen overeen met de voorgevel.

Het middendeel heeft op de begane grond een getoogd zesruitsvenster en op de verdieping twee T-vensters. Het venster van het laatste deel wordt goeddeels aan het oog onttrokken door een baksteen opbouw met vijf getoogde houten deurtjes en een glas met houten serre daar boven. Op de verdieping is één getoogd venster gezet.

Achter de voordeur bevindt zich een tochtportaal. Dit en de gangen en dwarsgangen zijn voorzien van een terrazzovloer met sierrand. De plafonds zijn op de hoekpunten voorzien van rondbogen. De kussenpaneeldeuren hebben bewerkte koperen deurknoppen en posten met een conische knop-bekroning. Rechts van de hal bevindt zich een kamer-en-suite met in elke kamer een marmeren schouw. In de voorkamer één van wit marmer met voluten en in de achterkamer één van leverkleurig marmer met roodgeaderde accenten. Links van de ingang bevindt zich een ontvangstkamer met doorgeefluik en een schouw van zwart marmer met groen marmeren zuiltjes. Links daarachter is de bordestrap met houten sierbalusters. Onder de trap bevindt zich de deur die toegang geeft tot de kelder. De kamers aan de achterzijden van het huis bestaan uit een grote achterkamer met een vernieuwde bakstenen schouw. De deur met half rond bovenlicht is voorzien van glas-in-lood met flessenbodems, rozetten en druppelvormen in onder meer opaalglas en kathedraalglas. De andere kamers bevatten een keuken met inbouwkast en houten gootsteenkastjes, een bijkeuken en een serre. De trap leidt naar een overloop en weer een lager trapje. Behalve het glas-in-loodraam dat de trappartij verlicht, is de toegang tot dit deel geaccentueerd door een halfronde boog met glas-in-loodvulling. Op deze etage bevinden zich diverse slaapkamers. In de kamers boven de kamer-en-suite bevindt zich voor een bruin marmeren schouw met cirkelpatronen met aansluitende velden en in de achterkamer een schouw van bruin-beige geaderd marmer. De hoge plafonds zijn alle voorzien van een koeflijst met geprofileerde rand.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De villa is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van de sociaal-economische ontwikkeling van De Kempen, namelijk de stichting van fabrieksnederzettingen met woningen voor alle sociale lagen, het is tevens van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de fabrikantenvilla tijdens de industrialisatie. Het object is van architectuurhistorisch belang door de stijl en detaillering, de ruimtelijke indeling en de vormgeving van het inwendige. Het huis is van belang vanwege de architectuurhistorische gaafheid van het ex- en interieur. Het heeft ensemblewaarden als onderdeel van een groter geheel, het als gezicht te beschermen fabrieksdorp Dorplein. Het is van belang vanwege de architectuurhistorische, bouwtechnische en typologische zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument